

**Szent György hegy (HUBF20020)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
fenntartási terve**

Badacsony
2021

Készítette:

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tel: 06-87-555-260 Fax: 06-87-555-261

E-mail: bfnp@bfnp.hu

Web: <https://www.bfnp.hu>

Felelős tervező

Békássy Gábor

Vezető szakértők

Dr. Cservenka Judit

Tartalomjegyzék

<u>I. Natura 2000 fenntartási terv</u>	4
<u>1. A terület azonosító adatai</u>	5
<u>1.1. Név</u>	5
<u>1.2. Azonosító kód</u>	5
<u>1.3. Kiterjedés</u>	5
<u>1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek</u>	5
<u>1.5. Érintett települések</u>	6
<u>1.6. Egyéb védettségi kategóriák</u>	6
<u>1.7. Tervezési és egyéb előírások</u>	6
<u>2. Veszélyeztető tényezők</u>	8
<u>3. Kezelési feladatok meghatározása</u>	11
<u>3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése</u>	11
<u>3.2. Kezelési javaslatok</u>	11
<u>3.2.1. Élőhelyek kezelése</u>	12
<u>3.2.3. Fajvédelmi intézkedések</u>	17
<u>3.2.4. Kutatás, monitorozás</u>	17
<u>3.2.5. Melléklet</u>	18
<u>3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében</u>	21
<u>3.3.1. Agrártámogatások</u>	21
<u>3.3.2. Pálvázatok</u>	23
<u>3.3.3. Egyéb</u>	23

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Szent György hegy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
-------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBF20020
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	72 ha
--------------------------------	-------

1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2020. (VI.12.) évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Jelölő élőhelyek

91H0	Pannon molyhos tölgyesek	Quercus pubescens-szel	25,22
91M0	Pannon cseres-tölgyesek		18,02
6240	Szubpannon sztyeppék		10,81
9180	Lejtők és sziklatörmelékek	Tilio-Acerion-erdői	3,6
8230	Szilikátsziclák a Sedo-Scleranthion vagy a Sedo-albi-Veronicion	dillenii pionír növényzetével	2,88
8150	Közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők		2,16
8220	Szilikátsziclás lejtők sziklanövényzettel		2,16

1.4.2. Jelölő értékek javasolt élőhely

Nem teszünk javaslatot

1.4.3. Jelölő fajok

Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
Lumnitzer-szegfű (*Dianthus lumnitzeri*)

1.4.4. Jelölő értékek javasolt közösségi jelentőségű fajok

Nem teszünk javaslatot

1.5. Érintett települések

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
Kisapáti	Veszprém	15,4041	21,4	2,2
Tapolca	Veszprém	7,7744	10,8	0,1
Hegymagas	Veszprém	21,3919	29,7	2,7
Raposka	Veszprém	27,4996	38,1	5,6
Összesen:		72,0700	100	

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Kapcsolódó jogszabály száma
Országos jelentőségű védett természeti terület	-	Balaton-felvidéki Nemzeti Park	72,07	100%	31/1997.(IX.23.) KTM rendelet
Ökológiai hálózat magterület, ökológiai folyosó és puffertérület övezete	MT	-	72,07	100%	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A tervezési területet részben a Tapolca-medence Tájegységnek, mely rendelkezik természetvédelmi kezelési tervvel, amely azonban még nem került kihirdetésre.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Kisapáti Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 7/2006. (IV. 20.) számú rendelete
Kisapáti község Helyi Építési Szabályzatának,
valamint Szabályozási Tervének jóváhagyásáról

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete
13/2008. (VI. 02.) Kt. rendelete
Tapolca Város Helyi Építési Szabályzatának,
valamint Szabályozási Tervének jóváhagyásáról

Raposka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2005 (XII.29.) rendelete
Raposka község Helyi Építési Szabályzatának, valamint Szabályozási Tervének
jóváhagyásáról (*módosítással egységes szerkezetbe foglalva és lezárva 2020.október 1.*)

Hegymagas Község Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2019. (IX.2.) önkormányzati
rendelete
a helyi építési szabályzatról
2019-10-02-től

1.7.3. Körzeti erdőtervek

A tervezési terület a Tapolcai Erdőtervezési Körzet területébe tartozik [a körzet erdőtervének határozatszám: 21379/1/2016 (Érvényes: 2017. január 1. – 2026. december 31.)]

1.7.4. Tájégségi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A tervezési területre vonatkozóan az 513-as számú Balaton-felvidéki Vadgazdálkodási tájegység Vadgazdálkodási Terve az irányadó [12/2018. (VII. 3.) AM rendelet az Észak-dunántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről]. A tervezési területen egy vadászterület található, vadászatra jogosult a Billege VT (19-303250-513).

1.7.5. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

A tervezési terület a 4-2. Balaton közvetlen vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységhez tartozik. Az Országos Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet a 1155/2016. (III.31) Korm. határozat tartalmazza. (<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&program=elemid=149>)

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kis jelentőségű	Érintett terület aránya a jelölő érték szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
<i>A területen belül ható veszélyeztető tényezők</i>				
B06	Fakitermelés (kivéve tarvágás)	M	60	91H0 Pannon molyhos tölgyesek 91M0 Pannon cseres-tölgyesek 9180Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdőiAz állományok felújítása a jelenlegi klimatikus feltételek mellett igen nehézkes és biodiverzitás-védelmi szempontból igen kockázatos, az állományok többségében aktuálisan nem is jellemző fahasználat. A fajok közül a nagy szarvasbogár (Lucanus cervus) állományait veszélyezteti – a számukra optimális élőhelyek felületborításának csökkenése által.
B07	Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is	M	60	91H0 Pannon molyhos tölgyesek 91M0 Pannon cseres-tölgyesek 9180Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdőiBiodiverzitásvédelmi szempontból ezen az élőhelyen kulcsfontosságú az idős fák és a holtfa jelenléte, valamint a nagy szarvasbogár (Lucanus cervus) és nagy hőscincér (Cerambyx cerdo) fajokat veszélyezteti – elsősorban a xilofág fajok potenciális fejlődési és tartózkodási helyeinek térfoglalás-csökkenésén keresztül.
B08	Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát)	M	60	Pannon molyhos tölgyesek 91M0 Pannon cseres-tölgyesek 9180Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői Biodiverzitásvédelmi szempontból ezen az élőhelyen kulcsfontosságú az idős fák és a holtfa jelenléte, valamint a nagy szarvasbogár (Lucanus cervus) és nagy hőscincér (Cerambyx cerdo) fajokat veszélyezteti – elsősorban a xilofág fajok potenciális fejlődési és tartózkodási helyeinek térfoglalás-csökkenésén keresztül.
B15	Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés	M	30	Pannon molyhos tölgyesek 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kis jelentőségű	Érintett terület aránya a jelölő érték szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				A néhány igazán idős erdőfolt levágása pótolhatatlan veszteség lenne, jelentős tájkép- és biodiverzitásbeli veszteséget jelentene.
G08	Hal- és vadállomány kezelése	M	10	Pannon sziklagyepek és Pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők 6240 9180Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdőiA vadállomány rágása, különösen a vaddisznók túrása nagy területeken vezetett a lágyszírú és a cserjeszint szinte teljes eltűnéséhez vagy elgyomosodásához, eljellegtelenedéséhez.
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)	M	10	91H0 Pannon molyhos tölgyesek Az állományokat a felújítás, ill. bármilyen bolygatás során erősen veszélyezteti a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) terjedése.
L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében	M	20	91H0 Pannon molyhos tölgyesek Az állományokat a felújítás, ill. bármilyen bolygatás során erősen veszélyezteti a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) terjedése.
A területen kívülről ható veszélyeztető tényezők				
N01	Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében	M	30	a pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0*), a pannon cseres-tölgyesek (91M0) a számukra optimálistól eltérő hőmérsékleti viszonyok kialakulásán keresztül, mely a faállományok egészségi állapotában, a mikroklimatikus feltételek megváltozásában, a cserje- és gyepszint szerkezetében egyaránt negatív átalakulásokat eredményez.
N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	M	70	a pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0*), a pannon cseres-tölgyesek (91M0), – az élőhelyek és fajok számára optimálistól elmaradó vízellátottság kialakulásán keresztül.
F07	Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek	M	10	Az ösvények mentén fokozott degradáció és lejtős térszíneken a

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kis jelentőségű	Érintett terület aránya a jelölő érték szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				fokozódó erózió veszélyezteti a szubpannon sztyeppék (6240*) élőhelyeket.
F09	Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése	L	5	Különféle degradációs hatásokon keresztül a Pannon lejtősztyeppék és sziklafüves lejtők (6240) állapotát veszélyezteti

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Fő célkitűzések:

- a pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel (91H0*), a pannon cseres-tölgyesek (91M0), a pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők (6240), a lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői állományainak (9180), a szilikátsziklák a Sedo-Scleranthion vagy a Sedo-albi-Veronicion dillenii pionír növényzetével (8230), a közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők (8150) és a szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel(8220) megőrzése és fenntartása.
- A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű fajok, a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) és a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) populációinak megőrzése, stabil populációik fennmaradásának biztosítása.
- Az őshonos fafajokból álló erdőkben a folyamatos erdőborítást biztosító erdőhasználati módok megtartása
- Erdei élőhelyeken az idős állományrészek, faegyedek, valamint holt faanyag mennyiségének növelése.

További célkitűzések:

- A turizmussal járó taposási kár és szemetelés visszaszorítása.
- A tervezési területen a technikai sportok üzésének megakadályozása.
- Az erdei élőhelyek természetes megújulása, regenerálódásának biztosítása érdekében a vadállomány csökkentése

A terület rendeltetése:

- A kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve az ennek megőrzését, fenntartását biztosító gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

3.2. Kezelési javaslatok

A kezelési javaslatok megfogalmazása a Natura 2000 terület kijelölésének alapját szolgáló élőhelyek és fajok védelmi és állomány-megerősítési szempontjainak, valamint a gazdálkodói érdekeknek az együttes figyelembevételével történt.

A javaslatok rendszere a kezelési egységekhez kapcsolt. A kezelési egységek élőhelyi alapon, aktuális Á-NÉR (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) térkép foltjaihoz kötötten kerültek meghatározásra. Ez utóbbi zömmel művelési ág szerinti azonosságot is jelent. Azok az élőhelyfoltok, melyekhez azonos kezelési javaslatok rendelendők, egy kezelési egységbe kerültek. A tervezés alapjaként kezelt élőhelyfoltokat kölcsönösen megfeleltettük a helyrajzi nyilvántartással és a MePAR-blokkrendszerrel. Az egyes kezelési egységekhez tartozó helyrajzi számok listáját és a MePAR-blokk kódokat a 3.2.5. b. fejezet táblázata tartalmazza.

A kezelési egységekhez kötött intézkedések két szinten kerültek meghatározásra. (1) A kötelezően betartandó előírások pontnál érintettségétől függően – a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendeletet, az érvényben lévő erdőterv rendeletet, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényt, vagy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényt szerepeltetjük. (2) A gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok közé kerültek a természetvédelmi célkitűzéseket kiemelt mértékben szolgáló, önkéntes vállaláson alapuló, támogatást magával vonó előírás-javaslatok.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „**(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.**”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

3.2.1.1. Általános, gazdálkodáshoz nem köthető intézkedések

A tervezési területen a jelen fenntartási terv céljainak elérését nem veszélyeztető, jogszerű, ill. jogerősen engedélyezett tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

A tervezési területen olyan beruházás, mely a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza, nem végezhető.

A művelési ág megváltoztatása csak a jobb természetességi állapot irányába javasolt.

Ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges telep létesítésének engedélyezése nem javasolt.

Bányatelek létesítése a tervezési terület magterület besorolású részein az Országos Területrendezési Tervről szóló törvény alapján tilos.

Új elektromos vezetékek létesítése során előnyben kell részesíteni a földkábelek alkalmazását.

Új elektromos, vagy más nyomvonalas közmű létesítése során, vagy meglévő légvezetékek földkábelre cserélése esetén a meglévő földutak nyomvonalának használata javasolt.

A tervezési területen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, új nyomvonalú utak kialakítása, földutak stabilizálása, vagy burkolása kizárólag a természetvédelmi kezelés elősegítése érdekében lehetséges. Az úthálózat bármilyen fejlesztése (beleértve a gyalogút hálózatot, illetve turisztikai berendezések, építmények elhelyezését) előtt szükséges a forgalomnövekedés hatásait előzetesen vizsgálni, illetve az abból fakadó – a természeti értékekre káros – hatásokat megelőzni.

Kerékpárral és lóval a tervezési terület meglévő útvonalai nem használhatók.

A terület látogatása a napnyugtától napkeltéig tartó időszakban nem kívánatos.

A tervezési területen a sátorozás egész évben tilos.

Robbanó- vagy elektromos motorral hajtott eszközökkel a tervezési terület kizárólag a gazdálkodás, természetvédelmi kezelés vagy hatósági tevékenység céljából látogatható.

Közösségi vagy tömegsport rendezvények a hatályos jogszabályok alapján külön engedély alapján tarthatók, ezek típusának meghatározása, térbeli és időbeli korlátozása is indokolt a természeti értékek megőrzése érdekében.

3.2.1.2. *Gazdálkodáshoz köthető intézkedések*

1. *Kezelési Egység*

(a) **Kezelési egység kódja:** KE-1

(b) **Kezelési egység meghatározása:** A tervezési terület kiemelkedő természetvédelmi jelentőségű erdőterületei közül a cseres-tölgyesek, törmeléklejtő erdők, tölgyes jellegű sziklaerdők, lejtősztyepppek, sziklagyeppek biodiverzitás-védelmi szempontból kiemelt jelentőséggel bíró, legjobb természetességi állapotú, természetvédelmi szempontból kiemelt figyelmet érdemlő állományai (elhelyezkedését ld. a 3.2.5. térképen).

(c) **Kezelési egység megfeleltetése:**

Érintett Á-NÉR élőhelyek:

G3 X H3a	Sziklagyep, sziklahasadék-gyep és lejtősztyeprét
H3a X OC	Lejtő sztyepppek-száraz, jellegtelen gyep
H3a X I3a	Lejtő sztyepppek és kőfalak pionír növényzete
H3a X P2b	Lejtő sztyepppek és száraz termőhelyű cserjések
L1	Virágos kőrises – molyhos tölgyes melegkedvelő-tölgyes
L2a	Cseres-tölgyes
L2a X LY2 X RD	Tölgyes törmeléklejtő erdők fenyő eleggyel
L2a X S6	Cseres tölgyesek és nem őshonos fajok spontán állományaival
LY2	Törmeléklejtő-erdő
LY2 X G3	Törmeléklejtő erdő és sziklagyep mozaikjai
LY2 X L2a	Tölgyes törmeléklejtő erdő
M1	Xerotherm bokorerdő
M1 X G3	Xerotherm bokorerdő sziklagyepben
M1 X H3a	Xerotherm bokorerdő lejtősztyeppben
M1 X M7	Xerotherm bokorerdő sziklai cserjésekkel
M1 X S6	Xerotherm bokorerdő nem őshonos fajok spontán állományaival
M7	Sziklai cserjések
M7 X G3	Sziklai cserjések sziklagyepben
OC X P2b	Másodlagos, gyomos gyep cserjéssel
OC X S7	Másodlagos, gyomos gyep nem őshonos facsoporttal
OD	Lágy szárú évelő özőnfajok (solidago)
P2b	Száraz termőhelyű cserjés
P2b X OD	Száraz cserjések özőnfajokkal
RC X P2b	Jellegtelen honos keményfás erdő száraz termőhelyű cserjével
RD	Őshonos lombos fajokkal elegyes fenyőerdő
RD X L2a	Őshonos lombos fajokkal elegyes cseres-tölgyes
RD X S4	Őshonos lombos fajokkal elegyes ültetett fenyőerdő
S1	Akác
S3	Egyéb tájidegen lombos erdők
S3 X P2b	Tájidegen lombos erdő száraz termőhelyű cserjével

S4	Fenyvesek
S4 X P2b	Fenyves galagonyás-kökényessel
S4 X S6	Ültetett fenyves és nem őshonos fafajok spontán állományai
S6	Nem őshonos fafajok spontán állományai
S6 X OF	Nem őshonos fafajok spontán állományai magas korós ruderalis gyomnövényzettel
S6 X P2b	Nem őshonos fafajok spontán állományai galagonyás-kökényessel

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

- 6240 Pannon sziklagyepek és Pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők (=Á-NÉR: G3×H3a)
- 9180 Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői (=Á-NÉR LY2)
- 91H0 Pannon molyhos tölgyesek (=Á-NÉR: L1, M1)
- 91M0 Pannon cseres-tölgyesek (=Á-NÉR: L2a)
- 8230 Szilikátsziklák a *Sedo-Scleranthion* vagy a *Sedo-albi-Veronicion dillenii* pionír növényzetével (=Á-NÉR I3a)
- 8150 Közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők (=Á-NÉR G3)
- 8220 Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel (=Á-NÉR M7, G3)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

- Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
- Lumnitzer-szegfű (*Dianthus lumnitzeri*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok:

- Vándor sólyom (*Falco peregrinus*)
- Holló (*Corvus corax*)
- Fűrészlabú szöcske (*Saga pedo*)
- Cselling páfrány (*Notholaena marantae*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe tartozó erdőrészek faanyagtermesztést nem szolgáló besorolásuk. Az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosított, az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével. A hegy platóján, a közel 60 éve felhagyott legeltetés nyomán kialakult honos lombos fafajokból illetve cserjésekből álló növényzetet érintetlenül kell hagyni, a természetes erdődinamikai folyamatokra bízva egy jobb természetességű állomány kialakulását. Az ültetett, de napjainkra összeomló fenyvesek természetes megújulásától a jelenlegi klimatikus és termőhelyi körülmények között nem kell tartani. A fenyőállományban természetes úton keletkezett lékekben megjelent cser illetve molyhostölgy.

A kijelölt gyalogutakra dőlt fák utakról való eltávolítása megengedett (balesetmegelőzési okból, az adott út járhatóságának biztosítása érdekében, a faanyag az adott útszakasz mentén hagyásával).

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat a Tapolcai erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes: 2017. január 1. – 2026. december 31.), továbbá a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény új végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 22.) FM rendelet) tartalmazza.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet valamint a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendelet, illetve a hatályos erdőterv előírásai is kötelező érvényűek adott kezelési egység vonatkozásában. Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező. A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhely fejlesztési javaslatok nem kerülnek meghatározásra.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok elsősorban a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő jelölő élőhelyek megőrzése érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok hosszú távú fenntartását szolgálják.

2. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE-2

(b) Kezelési egység meghatározása: Volt zártkerti ingatlanok, melyek a művelés hiányában részben beerdősültek, jellemzően fehér akáccal és mirigyes bálványfával.

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett Á-NÉR élőhelyek:

T10	Fiatal parlag és ugar
T8	Extenzív szőlők
T8 X S6	Felhagyott szőlő nem őshonos fajok spontán állományaival
U11	Út

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

Nincs érintett élőhely.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Érintett, egyéb kiemelt fajok:

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A gazdálkodás során törekedni kell a természetszerű szerkezettel, faállománnyal és korösszetétellel jellemezhető állományok kialakítására, a spontán és ültetett idegenhonos fajok visszaszorítására.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

- A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fajok eltávolítása (E29)
- Az idegenhonos vagy tájidegen fajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is (E30)
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fajok teljes mértékű eltávolításai (E31)
- A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása magas tuskó visszahagyásával, az odú megőrzésével (E95)

Javasolt előírások:

Megegyezik az előző pontban megfogalmazottakkal.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területére javasolt, a spontán idegenhonos fajok visszaszorítását célzó előírásjavaslatok megvalósulása némely részterületek esetében az élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés tárgykörébe tartoznak.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található jellegtelenebb, gyengébb természetességű fás területek megfelelő gazdálkodási módok alkalmazása esetén, hosszútávon természetközeli fajkészletű és állapotú erdőállományokká alakíthatók, melyek további kíméletes használata a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok lokális előfordulásainak és állományainak megerősítését biztosíthatják.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

Élőhelyein fahasználat nem történik. Az állandó erdőborítás biztosított. A turista utak védelmében elvégzett fakivágások során a kivágott fa a helyszínen marad.

Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)

Élőhelyein fahasználat nem történik. Az állandó erdőborítás biztosított. A turista utak védelmében elvégzett fakivágások során a kivágott fa a helyszínen marad.

Lumnitzer-szegfű (*Dianthus lumnitzeri*)

Termőhelye érzékeny a taposásból eredő erózióra, ezért a termőhely védelmének érdekében a az élőhelyét veszélyeztető turista forgalmat el kell terelni.

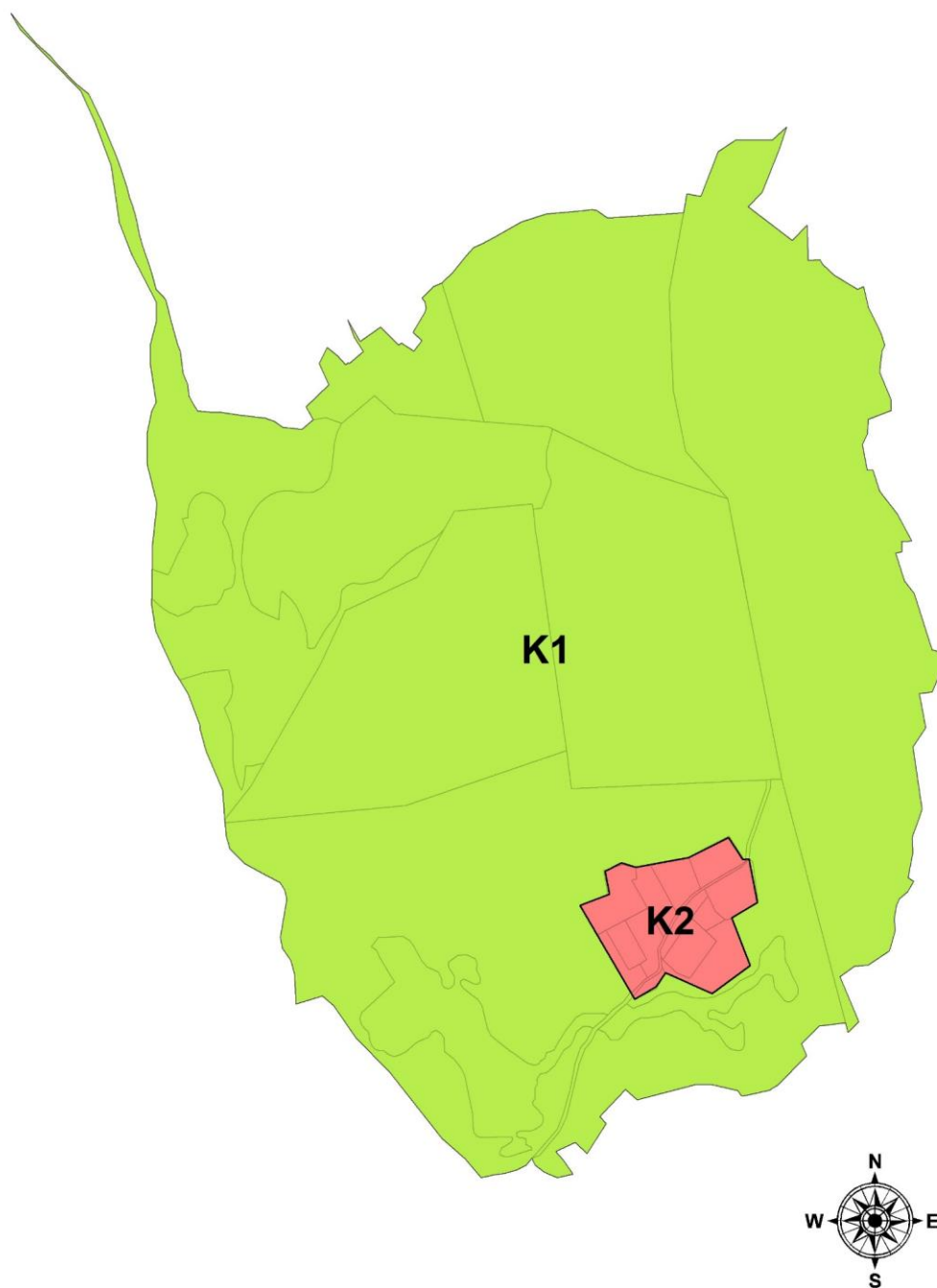
3.2.4. Kutatás, monitorozás

A közösségi jelentőségű élőhelytípusok Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) alapján végzett monitorozása javasolt.

Indokolt volna a tölgyesek speciális mikroélőhelyeihez kötődő fajok, a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) további jelenlét-hiány monitorozása, illetve az állományméretek rendszeres nyomon követése.

3.2.5. Melléklet

**övezeti térkép
Natura 2000
Szent György-hegy (HUBF20020)**

3.2.5. a. A tervezési terület kezelési egységeinek térképe

3.2.5. b. A kezelési egységekhez kötött intézkedések hrsz és MePAR megfeleltetése

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE-1	Kezelést nem igénylő, jó természetességű erdők, sziklagyeppek, törmeléklejtő erdők, a platón száraz cserjésekkel és telepített fenyvessel	70 ha	Hegymagas 016, 020, Kisapáti 049 Tapolca 027 Raposka 065, 066	Hegymagas 8A,B,C,D,F, TN1,TN2, CE Kisapáti 3A,CE Tapolca 41A, TI Raposka 1A,B,C,CE 4A,CE 7A	XYTNUM18, XVQ5PT18 XO6DKF18 XKELKH18 XXXOX518 XXVTXW18 XQ5C6R18 XJAOV218
KE-2	Egykori zártkerti ingatlanok, felhagyott szőlő, invazív növényzettel, elsősorban akáccal és	2,3 ha	Hegymagas 1303, 1302/1,1302/2,1301,1304/4,1304/2,1304/1,1303 /2		XKELKH18

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
	mirigyes bálványfával				

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Szent György hegy (HUBF20020) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területhez tartozik, így fenntartásával kapcsolatban alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési terület 72,03 ha kiterjedésben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park országos védettségét élvező terület érinti.

A tervezési területet országos ökológiai hálózat magterülete 100 %-ban érinti.

A tervezési területen előforduló védett fajok és természeti értékek alapján arra vonatkozik a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény.

A Szent György hegy (HUBF20020) Natura 2000 terület erdőterületeinek döntő hányada állami tulajdonban van (53,70 ha). (1,26 ha rendezetlen gazdálkodási viszony) Az erdőterületek felén (26,81 ha) a Bakonyerdő Zrt Keszthelyi erdészete az erdőgazdálkodó, a fennmaradó 26,89 ha-n a Balaton-felvidéki Nemzeti Park kezelésében van.

A tervezett erdőrészletek erdőterülete 9,2 %-a vágásos, 1 %-a átmeneti, 89,8 %-a faanyagtermesztést nem szolgáló üzemmódban van. A teljes tervezési terület (72 ha) tulajdon szerinti megoszlása:

Magyar Állam (Bakonyerdő Zrt és Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság)	68,51 ha
Magán tulajdon:	3,56 ha

A tervezési területen a gyepterületek kiterjedése 15,86 ha, ez a teljes terület 22%-a. A gyepek műveléságú területeken a művelést már rég felhagyták, a természetben ezek a területek elerdősültek, cserjésedtek.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az Unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a 2015-2018 között folyamatosan megjelentetett pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés – ez elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végéhez közeledve – hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez – átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. évre egy átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat – amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak – meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti évben várhatóan a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előreláthatóan 2022-től indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetők el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrészlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előírás csoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár, biotikus károsítók) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, másodlagos erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

A tervezési területen elérhető támogatások

A tervezési terület teljes területe a nem támogatható kategóriába esik.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Nem teszünk javaslatot.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területen KEHOP/KEOP, LIFE+/LIFE, ROP vagy Interreg pályázatok megvalósítása nem folyik és tervezés alatt sincs

3.3.3. Egyéb

A fenntartási terv megvalósításához egyéb eszköz (állami tulajdonú terület haszonbérbe adása, közmunka program, önkéntesek stb.) bevonása nem szükséges.

